

REPUBLIKA HRVATSKA, MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I SPORTA

Fond „Jedinstvo uz pomoć znanja“

Pravilnik za evaluaciju Fonda „Jedinstvo uz pomoć znanja“

2012. godina

Sadržaj

1. Evaluatori Fonda „Jedinstvo uz pomoć znanja“ 3
2. Kodeks ponašanja za evaluatore 3
3. Sukob interesa 4
4. Operativno sprječavanje sukoba interesa 4
5. Odabir evaluatora 5
6. Postupak evaluacije i odabira projekata 6
7. Metodologija ocjenjivanja 7

1. Evaluatori Fonda „Jedinstvo uz pomoć znanja“

- I. Evaluatori su nezavisni (u smislu da ne predstavljaju bilo koju organizaciju uključenu u rad Fonda) stručnjaci koji pomažu u evaluaciji formalno prikladnih prijedloga projekta. Tajništvo Fonda odabire evaluatore iz redova visoko kvalificiranih i etičnih osoba iz Hrvatske i inozemstva. Mogu dolaziti iz polja znanosti, industrije ili inovacija kao pojedinci s najvišom razinom stručnosti u tom polju. Evaluatori su međunarodno priznati autoriteti iz relevantnih znanstvenih područja. Očekuje se da posjeduju vještine i znanja prikladna njihovim poljima djelovanja.
- II. Imena evaluatora nisu javna.
- III. Nakon zaprimanja svih prikladnih projektnih prijedloga na natječaj, Tajništvo Fonda odabire evaluatore, a Povjerenstvo za upravljanje nadgleda kvalitetu evaluacijskog postupka, osiguravajući da osobe s potencijalnim sukobom interesa niti na koji način ne sudjeluju u postupku evaluacije.
- IV. Evaluatore se nagrađuje za njihove usluge u skladu s uputama koje je odredilo Povjerenstvo za upravljanje te imaju pravo na nadoknadu putnih troškova.

2. Kodeks ponašanja za evaluatore

- I. Zadatak evaluatora je da sudjeluje u vrednovanju na povjerljiv, pošten i nepristran način za svaki projektni prijedlog, u skladu s postupkom evaluacije opisanim u „Smjernicama i operativnim postupcima“ - Predujam za pripremu predloženog Drugog projekta tehnološkog razvoja (STP II) 2012 i u skladu s uvjetima propisanim određenim programom i natječajem na koji se odnosi. On/ona mora na najbolji mogući način ovo učiniti i pružiti visoku razinu izvedbe.
- II. Rad evaluatora je nezavisan. Očekuje se da radi u privatno vrijeme i u svome radu ne predstavlja niti jednu instituciju/organizaciju.
- III. Evaluator se obvezuje na strogu tajnost i nepristranost. Ako je evaluator izravno ili neizravno povezan i s jednim projektnim prijedlogom, i ukoliko ima bilo kakvog drugog interesa u odnosu na isti, koji mogu umanjiti njegovu neutralnost pri evaluaciji, dužan je prijaviti takve činjenice Tajništvu Fonda čim ih postane svjestan. Povjerenstvo za upravljanje Fondom osigurava da, kada priroda navedenog odnosa može ugroziti neutralnost evaluatora, on/ona ne sudjeluju u vrednovanju takvog projekta ili, ako je potrebno, ih u potpunosti isključuje iz postupka evaluacije.
- IV. Evaluatorima nije dozvoljena rasprava o projektima s drugim osobama, niti međusobne rasprave s drugim evaluatorima, osim tijekom službene rasprave na sastancima koje moderiraju predstavnici Fonda.
- V. Evaluatori ne smiju direktno komunicirati s predlagateljima projekata. Projektni prijedlozi se ne smiju modificirati tijekom evaluacije.
- VI. Evaluatori su dužni evaluacije prijedloga projekata poslati poštom ili putem e-mail-a isključivo Tajništvu Fonda.
- VII. Evaluatorima nije dozvoljeno objaviti imena drugih evaluatora koji sudjeluju u postupku evaluacije.

- VIII. Evaluator se smatra osobno odgovornim za očuvanje povjerljivosti sve pisane i elektronske dokumentacije poslana i primljene, na način da je dužan obrisati odnosno uništiti sve povjerljive dokumente i podatke po završetku vrednovanja, a na način koji mu je zadan. Evaluatori mogu tražiti dodatne informacije (npr.: na internetu, u posebnim bazama podataka, itd.) kako bi mogli uspješno dovršiti ocjenjivanje prijedloga. Evaluatori ne smiju pokazivati sadržaj projektnih prijedloga ili informacije o predlagateljima trećim stranama (npr.: kolegama, studentima, itd.).
- IX. Očekuje se da se evaluatori striktno drže pravila koje su propisali predstavnici Fonda kako bi se osigurala povjerljivost pri evaluaciji. Kršenje navedenih pravila može rezultirati isključivanjem iz tekućih i budućih postupaka evaluacije.

3. Sukob interesa

Sukob interesa može biti **izravni i neizravni**.

- I. U **izravnom sukobu interesa** jest osoba, stručnjak koji evaluira projektni prijedlog, a nalazi se u bar jednoj od sljedećih ili sličnih situacija u odnosu na bar jedan projektni prijedlog za koje se traži potpora unutar istog programa na istom skupu natječaja:

- a. osoba je sama podnositelj, član tima, savjetnik na jednom od projektnih prijedloga ili je bila uključena u izradu jednog od njih
- b. osoba je zaposlenik bilo koje organizacijske jedinice (odjela) koja je uključena u bar jedan projektni prijedlog
- c. osoba je obiteljskom vezom povezana s bilo kojom od osoba uključenih u projektni prijedlog
- d. osoba ima osobni interes ili izravnu financijsku korist u vezi s odlukom o zahtjevu za financiranje nekog od projekata

Osoba u izravnom sukobu interesa uopće ne može sudjelovati u postupku evaluacije.

- II. U **neizravnom sukobu interesa** je osoba, stručnjak koji evaluira projektni prijedlog a nalazi u bar jednoj od sljedećih ili sličnih situacija:

- a. osoba je zaposlena u organizaciji (fakultetu) koja je uključena bar u jedan projektni prijedlog, ali ne na istom odjelu
- b. osoba ima neku drugu profesionalnu/savjetodavnu vezu s bar jednim od projekata
- c. osoba predstavlja znanstvenu ili poslovnu konkurenciju projektu
- d. osoba je napisala pismo preporuke za jedan od projekata
- e. osobe koje su bile u odnosu učenik – profesor s osobom uključenom u projektni prijedlog, s manje od pet godina autonomne znanstvene aktivnosti ili drugom profesionalnom odnosu u posljednje tri godine
- f. osoba je u bilo kojem drugom odnosu s predlagateljem projekta koji može utjecati na njenu nepristranost

Osoba u neizravnom sukobu interesa ne može sudjelovati u postupku evaluacije projekta koji je predmet sukobu interesa.

4. Operativno sprječavanje sukoba interesa

- I. Članovi Tajništva Fonda, Povjerenstva za upravljanje i Povjerenstva za verifikaciju niti članovi njihovih obitelji ne mogu se natjecati na natječajima Fonda za vrijeme

trajanja njihovog imenovanja/ugovora s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta te godinu dana nakon što je ugovor/imenovanje završilo.

- II. I kod drugih bliskih osobnih odnosa člana Povjerenstva za upravljanje i Tajništva Fonda s podnositeljem projekta, kao i pri prijavi projekta s institucije na kojoj je zaposlen član Povjerenstva za upravljanje ili s njom surađuje putem zajedničkog projekta ili slično, član se Povjerenstva ili Tajništva treba izjasniti o mogućem sukobu interesa u vezi jednog ili više projektnih prijedloga.
- III. Član Povjerenstva za upravljanje Fondom za kojeg je Povjerenstvo za upravljanje ustvrdilo postojanje sukoba interesa u odnosu na pojedini projektni prijedlog izuzima se od sudjelovanja u raspravi, donošenju ocjene Povjerenstva i donošenju odluke za pojedini projektni prijedlog. U tom slučaju član napušta prostoriju prilikom rasprave o odabiru evaluatora i o financiranju projekta te ne smije komentirati rezultate evaluacije ili iznositi informacije o projektu koje bi mogle utjecati na odluku Povjerenstva. Ukoliko je član Tajništva Fonda u sukobu interesa u odnosu na pojedini projektni prijedlog on ne sudjeluje u odabiru evaluatora za projektni prijedlog koji je predmet sukoba interesa. Sav ustanovljeni i mogući sukob interesa članova Povjerenstva za upravljanje i Tajništva Fonda dokumentira se u Zapisniku sa sastanka Povjerenstva, koji će se dati na uvid MZOS-u zajedno s popisom projekata koji se preporučuju za financiranje.
- IV. Provjera sukoba interesa u evaluacijskom postupku provodi se na tri razine: 1. prilikom odabira evaluatora 2. u prvom kontaktu kada evaluatori dobiju popis i sažetke projekata 3. nakon obavljenog evaluacijskog postupka.
- V. Ispunjavajući obrazac *Kodeks ponašanja za evaluatore*, evaluator obavještava Tajništvo Fonda o mogućem postojanju sukoba interesa tijekom prihvaćanja poziva za sudjelovanje u evaluaciji, nakon uvida u popis i sažetke prijedloge projekata. U slučaju da je evaluator u izravnom sukobu interesa s najmanje jednim od projekata koje evaluira, Povjerenstvo za upravljanje ga isključuje iz cjelokupnog natječaja, a ukoliko je u neizravnom sukobu interesa Povjerenstvo ga isključuje iz evaluacije dotičnog projektnog prijedloga te Tajništvo Fonda odabire i poziva drugog evaluatora.
- VI. U slučaju da je sukob interesa izvan onih definiranih u ovom dokumentu, o uključivanju evaluatora u postupak, odnosno o valjanosti takve evaluacije, odluku donosi Povjerenstvo za upravljanje.
- VII. Ako predstavnik Fonda koji je moderator evaluacijskog sastanka tijekom sastanka tj rasprave utvrdi da sukob interesa postoji i da se evaluacija ne može održati, evaluacija se prekida i odluka o nastavku evaluacije donosi se na sastanku Povjerenstva za upravljanje nakon izvješća moderatora.

5. Odabir evaluatora

- I. Opći uvjeti:
 - visoko kvalificirana i etična osoba iz Hrvatske i inozemstva
 - dolazi iz područja znanosti i gospodarstva s najvišom razinom stručnosti u tom području
 - međunarodno priznati autoritet iz odgovarajućih znanstvenih područja
 - posjeduje vještine i znanja potrebna za evaluaciju projekta
- II. Stručni uvjeti:

- uzima se u obzir cilj programa i potpore Fonda za koje se evaluiraju prijedlozi projekata
- uzima se u obzir znanstvena širina projekta, njegova multidisciplinarna ili interdisciplinarna narav
- iskustvo u sudjelovanju, vođenju i vrednovanju projekata

III. Izvori potencijalnih evaluatora:

- prijedlozi podnositelja prijava, ukoliko se nedvojbeno utvrdi da nema sukoba interesa
- javna lista evaluatora pri EU - FP6/FP7 (<http://cordis.europa.eu/fp6/experts.htm>)
- evaluatori drugih fondacija s kojima je uspostavljena suradnja
- znanstvena literatura i znanstveni skupovi iz područja kojim se projekt bavi
- druge dostupne baze podataka znanstvenika i znanstvenih radova
- uspješni nositelji projekata drugih fondacija iz istovjetnih područja
- preporuke članova Povjerenstva za upravljanje i Povjerenstva za verifikaciju
- preporuke uspješnih i uglednih znanstvenika
- eksperti na osnovu objavljenog poziva za iskaz interesa za sudjelovanje u evaluaciji

6. Postupak evaluacije i odabira projekata

- I. Nakon zaključenja roka natječaja svi prijedlozi projekata koji udovoljavaju formalnim uvjetima natječaja ulaze u postupak evaluacije kako bi se ocijenila usklađenost projektnih prijedloga s evaluacijskim kriterijima važećim za određeni program.
- II. U slučaju velikog broja prijava Tajništvo Fonda i Povjerenstvo za upravljanje mogu provesti evaluaciju projektnih prijedloga u dva kruga. U slučaju provođenja dva kruga evaluacije, prvi krug evaluacije ne mora nužno biti istorazinska procjena (peer review). Prijedlozi projekata koji su u prvom krugu ocjenjeni ocjenom koja prelazi minimalni prag za daljnje razmatranje prijedloga projekta (4,00) prosljeđuju se u drugi krug evaluacije tj peer-review postupak.
- III. Tajništvo Fonda, nakon uvida u prijavu ili skup svih prijava, grupira prijave u skupine koje će se slati istim evaluatorima. To može biti samo jedan prijedlog projekta ili više njih koji pripadaju istom znanstvenom području ili više njih za koje je važniji plan i kvaliteta prijave i podnositelja nego kvaliteta same teme (npr. u slučaju kratkoročnih posjeta).
- IV. Tajništvo Fonda šalje pismo imenovanja sa opisom zaduženja evaluatora, obrazac za evaluaciju i pravilnik o ponašanju za nezavisne stručnjake (*Pismo imenovanja i Kodeks ponašanja za evaluatore*). Nakon prihvaćanja zaduženja i potpisivanja pravilnika o ponašanju evaluatori se prijavljuju na web stranicu Fonda, Tajništvo Fonda autorizira evaluatore da vide i preuzmu dokumentaciju za projektni prijedlog. Nakon provedene evaluacije, evaluatori ispunjavaju evaluacijski obrazac i šalju potpisani i nepotpisani primjerak Tajništvu Fonda putem emaila ili poštom kao i ostale pripadajuće dokumente.
- V. Ukoliko se neki od odabranih evaluatora ne prijavi u roku od 7 dana, ili odustane, odnosno bude zbog nekog razloga u nemogućnosti provesti evaluaciju (sukob interesa, izmijenjene okolnosti....) Tajništvo Fonda šalje poziv novom evaluatoru. Ovaj se proces nastavlja sve dok se ne dobiju potrebne evaluacije.
- VI. Tajništvo Fonda i članovi Povjerenstva za upravljanje imaju potpun uvid u internetsku aplikaciju, uključujući prijedloge projekata i evaluacije. Uvidom u evaluacije, Povjerenstvo za upravljanje odlučuje hoće li prihvatiti evaluacije bez

sazivanja rasprave o konsenzusu, ili traži sazivanje rasprave ukoliko nema prihvatljivog konsenzusa među evaluatorima, odnosno odbacuje jednu ili više evaluacija i traži nove.

- VII. Evaluatori ocjenjuju pojedinačne aspekte koji sačinjavaju svaki evaluacijski kriterij, a svaki aspekt ocjenjuju na skali od pet brojeva - od 1 do 5. Od evaluatora se očekuje da uz svaku ocjenu dodaju i komentar u obliku koji će dati predlagateljima jasnu povratnu informaciju.
- VIII. Ukoliko su Tajništvo Fonda i Povjerenstvo za upravljanje tražili raspravu o konsenzusu, organizira se sastanak, konferencija ili telekonferencija s evaluatorima i predstavnikom Fonda (Tajništva ili Povjerenstva za upravljanje) koji sudjeluje kao moderator. Rasprava o konsenzusu pokušava svesti ocjene evaluatora u interval od najviše 2 boda razlike i usuglasiti evaluatore oko zajedničkog izvješća. Rezultat rasprave s evaluatorima je izvješće o evaluaciji o svakom projektnom prijedlogu s kojim su se složili svi evaluatori.
- IX. Dostavom individualne evaluacije (poštom ili elektronskim putem) potpisane od strane nezavisnog stručnjaka, završava njegova/njezina zadaća evaluacije. Evaluacija se ne može naknadno mijenjati.
- X. Povjerenstvo za upravljanje također daje svoju ocjenu prijedloga projekta odnosno ocjenjuje usklađenost projekata ciljevima Fonda i pregledava pisana izvješća evaluatora. Nakon prihvaćanja evaluacija te na temelju zajedničke ocjene evaluatora i Povjerenstva za upravljanje (konačne ocjene) dobiva se poredak projektnih prijedloga i Povjerenstvo za upravljanje donosi za svaki projektni prijedlog odluku o financiranju. Odluka može biti: bezuvjetno prihvaćanje, uvjetno prihvaćanje nakon pregovora ili odbijanje. U slučaju uvjetnog prihvaćanja, prema naputcima Povjerenstva za upravljanje, Tajništvo Fonda kontaktira podnositelje prijave i dogovara uvjete provedbe projekta. Povjerenstvo za upravljanje, prema potrebi, uz izvješća evaluatora, dodaje i svoje obrazloženje odluke, koja se šalju podnositeljima prijave.
- XI. Nakon što su završeni pregovori te donesene konačne odluke o financiranju, Tajništvo Fonda obavještava sve voditelje o rezultatima, prilažući evaluacijska izvješća i obrazloženja. Voditelji odobrenih projekata pozivaju se na potpisivanje ugovora.
- XII. Prijedloge projekata do maksimalnog iznosa od 75.000 HRK može evaluirati Povjerenstvo za upravljanje.

7. Metodologija ocjenjivanja

Svrha postupka ocjenjivanja prijedloga projekata jest pravedno, dosljedno i transparentno odabiranje najboljih prijedloga projekata na natječaje Fonda „Jedinstvo uz pomoć znanja“, u skladu s ciljevima Fonda, uvjetima natječaja, svrsi odgovarajućeg programa te „Smjernicama i operativnim postupcima - Predujam za pripremu predloženog Drugog projekta tehnološkog razvoja (STP II) 2012.“

I. Ocjene i njihovo značenje

Ocjene su brojčani pokazatelj stupnja zadovoljavanja određenog kriterija. Njihov je raspon od 1 do 5, te imaju sljedeće značenje:

- 1 – loše; malo ili nijedan aspekt kriterija nije zadovoljen
 - 2 – prosječno; neki aspekti kriterija su zadovoljeni, ali bar jedan važan aspekt nije zadovoljen
 - 3 – dobro; većina aspekata kriterija su zadovoljeni, ali možda jedan manje važan aspekt nije zadovoljen
 - 4 – vrlo dobro; kriterij je potpuno zadovoljen, a s jednog je aspekta izvrstan
 - 5 – izvrsno; kriterij je potpuno zadovoljen te je s mnogih aspekata izvrstan
- Svaka brojčana ocjena mora biti i obrazložena, i kandidati imaju uvid u njih.

II. Ocjene evaluatora

Evaluatori ocjenjuju kriterije navedene u natječaju (I, II, III...) ocjenama od 1 do 5. Evaluatori sa znanstvenog i stručnog aspekta ocjenjuju kriterije navedene u natječaju. Njihove su ocjene jednako vrijedne, te se stoga usrednjuju. Povjerenstvo uvijek može odbaciti izvješće određenog evaluatora jer je utvrdilo da je u sukobu interesa ili zbog nekog drugog valjanog razloga. Ukoliko se ocjene evaluatora značajno razlikuju u nekom kriteriju, ta se ocjena uvažava u konačnoj ocjeni s manjim faktorom.

III. Ocjene Povjerenstva za upravljanje

Osim navedenih ocjena evaluatora, Povjerenstvo za upravljanje također daje ocjenu projektu, kojom ocjenjuje sukladnost projekta bar jednom od ciljeva Fonda: (1) *Podupiranje znanosti i tehnologije konkurentne na međunarodnoj razini*, (2) *Podupiranje znanosti i tehnologije koji stvaraju nove vrijednosti u hrvatskom gospodarstvu*, (3) *Podupiranje projekata koji pomažu razvoj znanstvene i tehnološke infrastrukture u Hrvatskoj*. Povjerenstvo tu ocjenu donosi konsenzusom (uz poštivanje Pravilnika za evaluaciju, dio 4. st. III po kojem članovi u sukobu interesa ne sudjeluju u ocjeni pojedinog projekta) te je obrazlaže.

IV. Konačna ocjena

Konačna se ocjena dobiva uračunavajući ocjene evaluatora i ocjene Povjerenstva za upravljanje. Način izračuna ocjene biti će naveden u pojedinim natječajima u sklopu određenog programa. Povjerenstvo za upravljanje posebno razmatra slučajeve gdje je manji broj pristiglih evaluacija, zbog bilo kojeg razloga (neprihvatanje projekta od strane evaluatora, njihov sukob interesa, nepotpuna ili neprikladna evaluacija, ...). Konačna ocjena izračunava se zaokruživanjem na 2 decimale.

V. Najmanja prihvatljiva ocjena (prag)

Da bi prijedlog projekta uopće ušao u razmatranje, mora zadovoljiti dva uvjeta:

- (1) Konačna ocjena mora biti najmanje 4,00.
- (2) Prosječna ocjena evaluatora za niti jedan od kriterija, kao niti ocjena Povjerenstva ne smije biti manja od 3,00.

Visokim pragom za konačnu ocjenu poštuje se kriterij ukupne izvrsnosti financiranih projekata, a dodatnim uvjetom za pojedinačne ocjene izbjegava se financiranje projekata koji imaju ijednu moguću slabost.